RETTENS DOM (Første Udvidede Afdeling)

18. september 1995 *

I sag T-168/94,

Blackspur DIY Ltd, Unsworth, Bury (Det Forenede Kongerige),

Steven Kellar, J. M. A. Glancy og Ronald Cohen, Manchester (Det Forenede Kongerige),

ved Barrister Paul Lasok, Bar of England and Wales, og Solicitor Charles Khan, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Maria Dennewald, 12, avenue de la Porte Neuve,

sagsøgere,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved Jorge Monteiro, Rådets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af Hans-Jürgen Rabe og Georg M. Berrisch, Hamburg og Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos direktør Bruno Eynard, Den

* Processprog: engelsk.

Europæiske Investeringsbanks Direktorat for Juridiske Anliggender, 100, boulevard Konrad Adenauer,

og

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Eric White, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgte,

hvori der i henhold til EØF-traktatens artikel 178 og artikel 215, stk. 2, er nedlagt påstand om, at Rådet og Kommissionen tilpligtes at erstatte det tab, som sagsøgerne hævder at have lidt på grund af disse institutioners handlinger og undladelser i forbindelse med pålæggelse af en antidumpingtold på indførsler af visse malerpensler og -børster med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Første Udvidede Afdeling)

sammensat af præsidenten, J.L. Cruz Vilaça, og dommerne D.P.M. Barrington, H. Kirschner, A. Kalogeropoulos og V. Tiili,

justitssekretær: H. Jung,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 18. maj 1995,

afsagt følgende

Dom

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1 I 1986 indledte Kommissionen, på grundlag af en klage indgivet af Den Europæiske Sammenslutning af Børste- og Penselfabrikanter (herefter »FEIBP«) en undersøgelse i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 2176/84 af 23. juli 1984 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 46, s. 45, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2423/88 af 11.7.1988, EFT L 209, s. 1, herefter »grundforordningen«), vedrørende importen af visse pensler og børster med oprindelse i Kina. De berørte parter blev underrettet herom ved en meddelelse fra Kommissionen, som blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* den 30. april 1986 (EFT C 103, s. 2). Efter at den pågældende kinesiske eksportør havde afgivet og Rådet havde accepteret et tilsagn om begrænsning af udførslerne, blev proceduren afsluttet uden indførelse af en antidumpingtold ved Rådets afgørelse 87/104/EØF af 9. februar 1987 om godtagelse af tilsagn i forbindelse med antidumpingproceduren vedrørende importen af malerpensler, -børster og lignende med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik og om afslutning af undersøgelsen (EFT L 46, s. 45).

2 Denne procedure blev imidlertid senere genoptaget på grundlag af en ny klage indgivet af FEIBP i maj 1988, som denne gang vedrørte manglende overholdelse af

betingelserne i det tilsagn, som den kinesiske eksportør havde afgivet. De berørte parter blev underrettet herom ved offentliggørelse den 4. oktober 1988 af en meddelelse om genoptagelse af antidumpingproceduren vedrørende importen i Fællesskabet af visse malerpensler, hvidtekoste, lakpensler og lignende med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik (EFT C 257, s. 5). Efter at have fastslået, at dette tilsagn ikke blev overholdt, indførte Kommissionen ved forordning (EØF) nr. 3052/88 af 29. september 1988 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af visse malerpensler, hvidtekoste, lakpensler og lignende med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik (EFT L 272, s. 16) en midlertidig antidumpingtold på 69% af stykprisen på de pågældende varer. Ved Rådets afgørelse 88/576/EØF af 14. november 1988 ophævede Rådet afgørelse 87/104/EØF (EFT L 312, s. 33), og den 20. marts 1989 indførte det ved forordning (EØF) nr. 725/89 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af pensler og børster til maling, kalkning, lakering og lignende med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik og om endelig opkrævning af den midlertidige antidumpingtold, der er pålagt denne import (EFT L 79, s. 24) en endelig antidumpingtold, hvis sats var identisk med satsen for den midlertidige told.

3 Den 22. oktober 1991 har Domstolen i besvarelse af et præjudicielt spørgsmål i henhold til EØF-traktatens artikel 177 fra Finanzgericht Bremen, fastslået, at forordning nr. 725/89 er ugyldig, fordi de pågældende varers normalværdi ikke var blevet fastsat på en hensigtsmæssig og ikke urimelig måde, efter grundforordningens artikel 2, stk. 5, litra a) (Nölle-dommen, sag C-16/90, Sml. I, s. 5163). I denne dom udtalte Domstolen, at den tyske virksomhed Nölle, som var en uafhængig importør af børster og pensler, under antidumpingproceduren havde fremdraget en tilstrækkelig række omstændigheder til »at rejse tvivl om, hvorvidt valget af Sri Lanka som referenceland var hensigtsmæssigt og ikke urimeligt« ved fastsættelsen af normalværdien, og at Kommissionen og Rådet ikke havde gjort »en tilstrækkelig seriøs indsats for at undersøge, om Taiwan kunne anses for et passende referenceland«, som Nölle havde foreslået. Efter afsigelsen af denne dom genoptog Kommissionen undersøgelsen, og ved afgørelse 93/325/EØF af 18. maj 1993 om afslutning af antidumpingproceduren vedrørende importen af pensler og børster til maling, kalkning, lakering og lignende med oprindelse i Den Kinesiske Folkerepublik (EFT L 127, s. 15) afsluttede den endeligt proceduren uden at indføre en antidumpingtold.

4 I juli 1988, altså to måneder før den midlertidige antidumpingtold blev indført, afgav det engelske selskab, Blackspur DIY Limited (herefter »Blackspur«), som blev stiftet på samme tid og havde en kapital på 0,75 mio. UKL, og hvis selskabsformål var salg og forhandling af hobbyværktøj (»gør det selv«-markedet), en første ordre på indførsel af pensler hidrørende fra Kina. Fortoldningen af dette parti fandt sted den 5. oktober 1988, men de britiske toldmyndigheder krævede først betaling af antidumpingtold sytten måneder senere, nemlig den 5. marts 1990. I august 1990 blev Blackspur sat under tilsyn (receivership) og derefter likvideret.

5 Det er på denne baggrund, at Blackspur, samt dets direktører, aktionærer og kautionister, Steven Kellar, J. M. A. Glancy og Ronald Cohen ved stævning indleveret på Domstolens Justitskontor den 10. august 1993 har anlagt nærværende sag i henhold til EØF-traktatens artikel 215, stk. 2, for at opnå erstatning for tabt fortjeneste og for det tab, som de hævder at have lidt på grund af Fællesskabets ulovlige adfærd i forbindelse med indførelsen af en antidumpingtold.

6 I henhold til artikel 4 i Rådets afgørelse 93/350/Euratom, EKSF, EØF af 8. juni 1993 om ændring af afgørelse 88/591/EKSF, EØF, Euratom om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (EFT L 144, s. 21) er sagen ved Domstolens kendelse af 18. april 1994 blevet henvist til Retten, hvor den er blevet registreret under nr. T-168/94.

7 Ved Rettens afgørelse af 2. juni 1994 er den refererende dommer blevet tilknyttet Første Udvidede Afdeling, som sagen dernæst er blevet henvist til. På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Første Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse. Sagsøgerne er dog blevet anmodet om at besvare en række skriftlige spørgsmål og fremlægge nogle dokumenter. Sagsøgerne har efterkommet Rettens anmodning den 8. maj

1995. Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret mundtlige spørgsmål fra Retten under det offentlige retsmøde, som afholdtes den 18. maj 1995.

Parternes påstande

8 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

— Det fastslås, at Det Europæiske Fællesskab er forpligtet til at erstatte det tab, som sagsøgerne har lidt.

— Det Europæiske Fællesskab tilpligtes til at betale sagsøgerne de beløb, som de kræver.

Subsidiært:

— Det pålægges parterne:

i) inden for en rimelig frist, som fastsættes af Retten og regnes fra dommens dato, at underrette Retten om størrelsen af den erstatning, som de fastsætter efter aftale, eller i mangel af aftale

ii) inden for samme frist at forelægge Retten en opgørelse, støttet af talmæssige oplysninger, over størrelsen af det anslåede tab, for at Retten enten kan træffe afgørelse om erstatningens størrelse eller overlade dette til uafhængige sagkyndige udpeget af Retten.

— Det Europæiske Fællesskab tilpligtes at betale sagsøgerne ethvert beløb, som disse måtte have krav på på grundlag af det foregående punkt i påstanden.

— Det Europæiske Fællesskab tilpligtes at betale rente af de beløb, som skal betales til sagsøgerne, på 9%, subsidiært efter en sats fastsat af Retten.

— Det Europæiske Fællesskab tilpligtes at betale sagens omkostninger.

9 Rådet har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes til at betale sagens omkostninger.

10 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Sagen afvises i sin helhed, subsidiært for så vidt angår den anden, den tredje og den fjerde sagsøger.

— Subsidiært, frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Formaliteten

Parternes anbringender og argumenter

11 Kommissionen er ligesom Rådet af den opfattelse, at sagsøgerne ikke har fremført noget bevis til støtte for deres anbringender om, at fællesskabsinstitutionernes handlinger og undladelser skulle være ulovlige, eller for de tab, som de hævder at have lidt. Det er heller ikke godtgjort, at der er en direkte årsagsforbindelse mellem de handlinger, som hævdes at være ulovlige, og det påberåbte tab. Da årsagsforbindelsen er en retlig omstændighed, som skal godtgøres tilstrækkeligt (Rettens dom af 10.7.1990, sag T-64/89, Automec mod Kommissionen, Sml. II, s. 367), er de i artikel 38, stk. 1, litra c), i Domstolens procesreglement fastsatte betingelser for, at sagen kan antages til realitetsbehandling, således ikke opfyldt.

12 Subsidiært har Kommissionen nedlagt påstand om, at sagen endvidere afvises, for så vidt den er anlagt af den anden, den tredje og den fjerde sagsøger i deres egenskab af selskabsdeltagere i, direktører og kautionister for Blackspur. Den har anført, at der ikke foreligger nogen årsagsforbindelse mellem det tab, som disse hævder at have lidt, og de handlinger foretaget af fællesskabsinstitutionerne, som hævdes at være ulovlige, for så vidt som Blackspur's direktører ikke har fremlagt noget bevis for, at de tab, som de angiveligt har lidt i deres egenskab af sidstnævntes kreditorer, kautionister og selskabsdeltagere, har været en direkte og naturlig følge af de pågældende handlinger fra Fællesskabets side.

13 Sagsøgerne er af den opfattelse, at for så vidt deres stævning indeholder en fremstilling af det nødvendige minimum af faktiske og retlige omstændigheder, der

påberåbes, og således gør det muligt for parterne i sagen at tage stilling til sagens realitet og for Retten at udøve sine beføjelser, er betingelserne for, at sagen kan antages til realitetsbehandling, opfyldt i dette tilfælde.

14 Med hensyn til Kommissionens argument om, at det er åbenbart, at der ikke er nogen årsagsforbindelse mellem de handlinger og undladelser, som bebrejdes fællesskabsinstitutionerne, og de tab, som Blackspur's direktører har lidt, har sagsøgerne anført, at det vanskeligt kan hævdes, at de negative virkninger, som tabet af en betydelig del af Blackspur's handelsmæssige virksomhed har haft for selskabets direktører, ikke på nogen måde stod i forbindelse med indførelsen af antidumpingtolden, som senere blev erklæret ugyldig af Domstolen.

15 De har tilføjet, at når de ikke har fremlagt dokumenter vedrørende de personlige garantier, som er ydet Blackspur af dets direktører, samt andre relevante dokumenter i denne forbindelse, er det fordi eksistensen af disse garantier og betalinger, som er blevet foretaget i kraft heraf, er bevist af en rapport udarbejdet af et revisionsfirma, som er vedlagt stævningen, og fordi de nøjagtige vilkår for disse garantier er uden betydning for de forskellige spørgsmål, der er genstand for nærværende tvist.

Rettens bemærkninger

16 Retten finder, at formalitetsspørgsmålet i denne sag er snævert forbundet med sagens realitet og må behandles sammen med denne.

Realiteten

Parternes anbringender og argumenter

Fejlen

17 Sagsøgerne har anført, at Kommissionen og/eller Rådet har begået en række fejl, som, betragtet hver for sig eller i deres helhed, pådrager Fællesskabet ansvar uden for kontraktforhold i henhold til EØF-traktatens artikel 215, stk. 2, såvel i kraft af de sagsøgte institutioners administrative virksomhed som i kraft af deres regelfastsættende virksomhed.

18 Sagsøgerne har gjort gældende, at de sagsøgte institutioner har godtaget det tilsagn, der er afgivet af den kinesiske eksportør af de pågældende varer, på et fejlagtigt og/eller ulovligt grundlag, og at de har truffet ulovlige foranstaltninger på grund af den manglende overholdelse af dette tilsagn. De har desuden gjort gældende, at Kommissionen for det første ikke har underrettet dem rettidigt om, at den foretog en undersøgelse af, om den kinesiske eksportør havde tilsidesat sit tilsagn, og at den var i færd med at indføre en midlertidig antidumpingtold; for det andet har Kommissionen ifølge sagsøgerne ikke foretaget en vederhæftig og omhyggelig undersøgelse efter den klage, som FEIBP indgav i maj 1988 vedrørende tilsidesættelsen af det tilsagn, som den kinesiske eksportør havde afgivet; for det tredje har den ifølge sagsøgerne ikke øjeblikkeligt indledt den procedure, der er foreskrevet i grundforordningen i tilfælde af tilsidesættelse af tilsagn afgivet af de berørte eksportører; for det fjerde har den ikke overholdt en rimelig frist mellem genoptagelsen af proceduren og indførelsen af den midlertidige antidumpingtold, og endelig har den givet konkurrerende virksomheder, som er medlemmer af FEIBP, fortrolige oplysninger om indførelsen af den midlertidige antidumpingtold samt om dens sats og om datoen for dens ikrafttræden.

19 Desuden har de anført, at Fællesskabet ligeledes har pådraget sig ansvar i betragtning af, at forordning nr. 3052/88 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af pensler med oprindelse i Kina samt Kommissionens forslag om at

indføre en endelig antidumpingtold på denne import og forordning nr. 725/89 om indførelse af en sådan told dels var baseret på faktiske og retlige vildfarelser med hensyn til fastsættelsen af de pågældende varers normalværdi, dels er blevet vedtaget under de ovenfor beskrevne omstændigheder (jf. præmis 18). Det samme gælder på grund af ophævelsen under samme omstændigheder af afgørelse 87/104 om godtagelse af den kinesiske eksportørs tilsagn.

20 Endelig har Fællesskabet også pådraget sig ansvar, fordi fællesskabsinstitutionerne ifølge sagsøgerne har undladt at træffe de nødvendige foranstaltninger til at forhindre, at den således indførte antidumpingtold bliver omgået af indførsler af pensler til lave priser hidrørende fra andre lande end Den Kinesiske Folkerepublik.

21 Sagsøgerne har subsidiært anført, at for det tilfælde, at Fællesskabet kun kan ifalde ansvar i dette tilfælde, såfremt de handlinger og undladelser, der bebrejdes fællesskabsinstitutionerne, har været en kvalificeret tilsidesættelse af en højere retsregel til beskyttelses af privates interesser, er denne betingelse ligeledes opfyldt. Navnlig er de handlinger og undladelser, der bebrejdes fællesskabsinstitutionerne (jf. ovenfor, præmis 18 og 19), tilsidesættelser af grundforordningen og navnlig af dennes artikel 4, artikel 7, stk. 1 og 5, artikel 11, stk. 1, og artikel 12, stk. 1, og disse tilsidesættelser må anses for at være klart alvorlige, da fællesskabsinstitutionerne har handlet med fuldt kendskab til de alvorlige konsekvenser, som ville følge heraf for sagsøgerne.

22 Rådet og Kommissionen mener derimod, at en gennemgang af den adfærd, som bebrejdes dem, ikke har frembragt nogen ulovlighed, som kan pådrage Fællesskabet ansvar.

23 De sagsøgte institutioner har navnlig gjort gældende, at godtagelsen af det tilsagn, som den kinesiske eksportør har afgivet, ikke kan være årsag til sagsøgernes angivelige tab, dels fordi Blackspur endnu ikke var stiftet på denne dato og/eller, dels

fordi afgørelsen om godtagelse af tilsagnet er resultatet af en anden procedure end den, der førte til vedtagelsen af forordning nr. 725/89, som blev erklæret ugyldig af Domstolen. De har fremhævet, at de foranstaltninger, som er truffet på grund af tilsidesættelsen af bestemmelserne i det nævnte tilsagn, ikke er ulovlige, og kan ikke erkende, at de havde nogen forpligtelse til at underrette Blackspur om, at der var indledt en undersøgelse efter tilsidesættelsen af tilsagnet. Hvad angår det anførte om, at proceduren skulle være genoptaget for sent, er de af den opfattelse, at en periode på lidt under fem måneder, som den der er forløbet mellem indgivelsen af FEIBP's klage og procedurens genoptagelse, på ingen måde kan anses for at være for lang.

24 Desuden har Rådet og Kommissionen bestridt, at grundforordningens artikel 10, stk. 6, forpligter fællesskabsinstitutionerne til at lade en frist forløbe mellem genoptagelsen af en antidumpingprocedure og indførelsen af en midlertidig antidumpingtold. Med hensyn til argumentet om, at fællesskabsinstitutionerne har videregivet fortrolige oplysninger vedrørende indførelsen af en midlertidig antidumpingtold til virksomheder, der er medlemmer af FEIBP, har Rådet og Kommissionen gjort gældende, at sagsøgerne ikke har ført noget som helst bevis herfor.

25 Vedrørende argumentet om, at forordning nr. 3052/88 er ulovlig, har fællesskabsinstitutionerne gjort gældende, at denne ulovlighed ikke kan udledes af ulovligheden af forordning nr. 725/89, da disse to retsakter var resultatet af forskellige procedurer. De har desuden gjort gældende, at Fællesskabet ikke kan have pådraget sig ansvar uden for kontraktforhold ved at udstede forordning nr. 725/89, fordi ingen af betingelserne for, at Fællesskabet kan pådrage sig ansvar på grund af en normativ retsakt, er opfyldt i dette tilfælde. Hvad endelig angår anbringendet om, at fællesskabsinstitutionerne har undladt at træffe foranstaltninger til at undgå, at den antidumpingtold, der blev indført på pensler hidrørende fra Kina, blev omgået, har Rådet og Kommissionen fremhævet, at der ikke er ført noget bevis herfor, og at der under alle omstændigheder ikke er indgivet nogen klage herover.

Tabet

26 Sagsøgerne har anført, at det tab, som Blackspur har lidt, svarer til den fortjeneste, som selskabet kunne have opnået ved at sælge pensler med oprindelse i Kina, nemlig 586 000 UKL, såfremt fællesskabsinstitutionerne ikke havde udvist den adfærd, som bebrejdes dem.

27 Med hensyn til det tab, som Blackspur's direktører har lidt, har sagsøgerne for det første krævet erstatning for tabt kapitalindskud, i alt 555 855 UKL, fordelt således mellem dem: Keilar, 460 098 UKL, Glancy, 86 026 UKL, og Cohen, 9 731 UKL. De har dernæst krævet, at Blackspur's direktører også får erstatning i deres egenskab af kautionister for de tab, som de har lidt på grund af indfrielsen af den kaution, som de har stillet over for Blackspur's bankforbindelse for den udækkede del af selskabets gæld, nemlig 542 898,68 UKL med renter og omkostninger i forbindelse med udpegning af tilsyn. Endelig har de anført, at de som selskabsdeltagere i Blackspur skal have erstatning for tabet af værdien af deres deltagelse i et selskab, som kunne have været velstående. På grundlag af fortjeneste før skat, som i august 1992 blev anslået til ved årets udgang at være 803 000 UKL, en beskatningsprocent på 33 og et forhold mellem fortjeneste og indtægter på 7 har sagsøgerne således ansat Blackspur's værdi til 3 766 000 UKL. Til støtte for deres beregninger har sagsøgerne fremlagt en rapport udarbejdet af et revisionsfirma.

28 Kommissionen har bestridt sagsøgernes ret til erstatning og har herved gjort gældende, at ifølge Domstolens praksis er tab, som følger af en betalingsstandsning, en skadelig følge af fællesskabsinstitutionernes angiveligt ulovlige adfærd, som er for fjern til at kunne genoprettes i henhold til traktatens artikel 215, stk. 2 (Domstolens dom af 4.10.1979, forenede sager 64/76 og 113/76, 167/78 og 239/78, 27/79, 28/79 og 45/79, Dumortier Frères m.fl. mod Rådet, Sml. s. 3091). Selv hvis det

desuden blev godtgjort, at indførelsen af en antidumpingtold har kunnet have en negativ virkning på Blackspur's aktiviteter, er det andre faktorer, som i sidste ende har tvunget Blackspur til at indstille sin virksomhed.

29 Hvad angår de tab, som Blackspur's direktører har lidt, har Kommissionen fremhævet, at det drejer sig om tab som følge af, at Blackspur var ude af stand til at betale sin gæld, og at et sådant tab derfor er en indirekte følge af, at den pågældende antidumpingtold blev indført.

30 I øvrigt har Kommissionen fremhævet, at såfremt de tab, som Blackspur hævdes at have lidt, blev erstattet, ville selskabets deltagere samt dets kautionister drage fordel deraf afhængigt af deres rettigheder til selskabets aktiver. Såfremt den anden, den tredje og den fjerde sagsøgers påstande om erstatning blev taget til følge, ville disse tab altså blive erstattet mere end en gang. Deres påstande om erstatning og renter kan derfor ikke tages til følge.

31 Hvad angår tabets størrelse, har Kommissionen med hensyn til Blackspur anført, at sagsøgerne ikke har fremlagt noget bevis for, at selskabet kunne have solgt de indførte pensler og opnået en bruttofortjeneste på 40%. Den har dernæst henvist til, at fortjeneste af risikobetonet og spekulativ art ikke kan tages i betragtning ved beregningen af erstatning og renter (Domstolens dom af 14.7.1967, forenede sager 5/66, 7/66 og 13/66-24/66, Kampffmeyer m.fl. mod Kommissionen, Sml. 1965-1968, s. 381, org. ref.: Rec. s. 317). Endelig skal sagsøgerne ifølge Kommissionen under alle omstændigheder fradrage deres påstand om erstatning og renter de beløb, som de kunne have opnået ved at importere pensler fra andre lande eller ved at iværksætte anden virksomhed (Domstolens dom af 19.5.1992, forenede sager C-104/89 og C-37/90, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 3061).

32 Rådet har bestridt, at den rapport fra et revisionsfirma, som sagsøgerne har fremlagt, har nogen bevisværdi, fordi den alene er udarbejdet på grundlag af oplysninger afgivet af Blackspur's direktion. Det har i øvrigt i lighed med Kommissionen

fremhævet, at sagsøgerne ikke har forklaret, på hvilket grundlag man har beregnet den fortjenstmargen på 40%, som er lagt til grund, samt Blackspur's handelsværdi.

33 Sagsøgerne har heroverfor anført, at det princip, som Domstolen har defineret i den ovennævnte dom i sagen Dumortier Frères m.fl. mod Rådet, ikke finder anvendelse i nærværende sag, fordi det lidte tab er en tilstrækkelig direkte følge af den adfærd, som de sagsøgte institutioner har udvist. Med hensyn til de skøn, som findes i revisionsfirmaets rapport, som sagsøgerne har fremlagt, har sagsøgerne opfordret Retten til at anordne den nødvendige bevisoptagelse med henblik på at efterprøve deres rigtighed.

Årsagsforbindelsen

34 Sagsøgerne har anført, at det er fordi den midlertidige antidumpingtold blev indført under de ovenfor beskrevne omstændigheder (jf. præmis 18 og 19), at Blackspur til sidst blev elimineret fra markedet, da udviklingen i salget af selskabets øvrige varer ikke var tilstrækkeligt til at udligne de tab, som det led på markedet for malerpensler med oprindelse i Kina, eller til at forhindre selskabets bankforbindelse i, som følge af de dårlige resultater, som selskabet havde haft, at kræve, at der blev udpeget tilsyn i august 1990 med henblik på selskabets likvidation.

35 Sagsøgerne er navnlig af den opfattelse, at for så vidt man i Blackspur's økonomiske planlægning regnede med en bruttofortjeneste på 40% på salget af pensler med oprindelse i Kina, kunne indførelsen af en antidumpingtold på 69% ikke undgå at bevirke, at disse salg gav underskud. Det påhviler derfor de sagsøgte institutioner at bevise, at der foreligger nogen anden grund, som har fremkaldt de tab, som Blackspur har lidt.

36 Rådet har anført, at Blackspur i virkeligheden kun har indført et enkelt parti pensler med oprindelse i Kina, som blev fortoldet den 5. oktober 1988. Rådet har navnlig henvist til en skrivelse fra den tredje sagsøger til et medlem af Europa-Parlamentet, hvoraf det fremgår, at Blackspur havde besluttet at indføre pensler fra Kina som modvægt mod et handelsoverskud, som selskabet havde i forhold til sine kinesiske partnere. Rådet konkluderer heraf, at Blackspur aldrig faktisk har beskæftiget sig med indførsel af pensler fra Kina, og har henledt opmærksomheden på, at sagsøgerne ikke har forklaret, hvilke aktiviteter Blackspur udøvede mellem oktober 1988 og august 1990.

37 Endelig har Rådet rejst spørgsmålet om, hvorfor Blackspur ikke har søgt at indføre billige pensler fra andre lande i stedet for at indføre pensler med oprindelse i Kina, ligesom selskabets konkurrenter gjorde, og har konkluderet, at der således ikke er nogen årsagsforbindelse mellem Blackspur's dårlige resultater og indførelsen af den midlertidige antidumpingtold.

Rettens bemærkninger

38 Det bemærkes indledningsvis, at ifølge Domstolens faste praksis forudsætter Fællesskabets ansvar i henhold til traktatens artikel 215, stk. 2, opfyldelse af en række betingelser vedrørende retsstridigheden af den adfærd, som institutionerne hævdes at have udvist, og eksistensen af en skade samt vedrørende årsagsforbindelsen mellem adfærden og den påberåbte skade (jf. Domstolens dom af 27.3.1990, sag C-308/87, Grifoni mod Kommissionen, Sml. I, s. 1203, præmis 6, af 7.5.1992, forenede sager C-258/90 og C-259/90, Pesquerias De Bermeo et Naviera Laida mod Kommissionen, Sml. I, s. 2901, præmis 42, og af 15.9.1994, sag C-146/91, KYDEP mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 4199, præmis 19).

39 Retten finder, at den bør begynde sin gennemgang med spørgsmålet, om der består en årsagsforbindelse mellem institutionernes angiveligt retsstridige adfærd og det tab, som sagsøgerne har påberåbt sig.

40 Det bemærkes, at ifølge Domstolens praksis anerkendes det, at der er en årsagsforbindelse efter traktatens artikel 215, stk. 2, når der er en direkte årsagsforbindelse mellem den fejl, der er begået af den pågældende institution, og det tab, der påberåbes, hvilken sammenhæng sagsøgerne skal bevise (jf. Domstolens dom af 14.7.1961, forenede sager 9/60 og 12/60, Société Commerciale Antoine Vloeberghs mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 261, org. ref.: Rec. s. 393, af 12.7.1962, sag 18/60, Worms mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 323, org. ref.: Rec. s. 377, på s. 401, af 16.12.1963, sag 36/62, Société des Aciéries du Temple mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 447, org. ref.: Rec. s. 585, på s. 601 og 602, af 4.10.1979, forenede sager 241/78, 242/78 og 245/78-250/78, DGV m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. s. 3017, på s. 3040 ff., af 30.1.1992, forenede sager C-363/88 og C-364/88, Finsider m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 359, præmis 25, og af 18.5.1993, sag C-220/91 P, Kommissionen mod Stahlwerke Peine-Salzgitter, Sml. I, s. 2393).

41 I den foreliggende sag har sagsøgerne anført, at det tab, som sagsøgeren Blackspur har lidt, og som de anslår til 586 000 UKL, består i tab af den fortjeneste, som selskabet ville have kunnet opnå ved salg af pensler hidrørende fra Kina, som udgjorde halvdelen af dets omsætning, hvis det ikke var blevet likvideret på grund af fællesskabsinstitutionernes angiveligt fejlagtige adfærd, navnlig på grund af indførelsen af en antidumpingtold med en højere sats end satsen for den fortjeneste, som selskabet havde på dette salg (jf. ovenfor, præmis 35).

42 Retten finder, at det af sagsøgerne anførte om, at salget af billige pensler hidrørende fra Kina udgjorde halvdelen af Blackspur's omsætning, og at tabet af denne afsætningsmulighed har været hovedårsagen til de dårlige økonomiske resultater, som selskabet har haft, og som har ført til dets likvidation, ikke kan lægges til grund.

43 Retten skal i denne forbindelse indledningsvis bemærke, at sagsøgerne i besvarelse af Rettens anmodning om fremlæggelse af Blackspur's regnskaber for 1988-1989 og 1989-1990 med henblik på at godtgøre rigtigheden af disse anbringender har anført,

at de ikke »længere var i besiddelse af dokumenter vedrørende Blackspur's omsætning«. Retten finder, at selv om Blackspur's direktører og selskabsdeltagere eventuelt kunne gøre gældende, at de ikke længere var i besiddelse af relevante dokumenter vedrørende Blackspur's omsætning for de pågældende år i betragtning af udpegningen af tilsyn og likvidationsprocedurens forløb, gælder det samme ikke for sagsøgeren Blackspur. Retten skal bemærke, at det advokatkontor, som varetog likvidationen af af Blackspur, ved skrivelse af 25. marts 1993 havde samtykket i, at dets advokater som likvidator for Blackspur anlagde nærværende sag i selskabets navn. I dette tilfælde kan det ikke accepteres, at sagsøgeren Blackspur's likvidator ikke har været i stand til at fremlægge dokumenterne vedrørende sagsøgerens økonomiske forhold, og det kan ikke påhvile Retten at sætte sig i dennes sted og anordne fremlæggelse af sådanne bevismidler.

44 Retten konstaterer imidlertid, at sagsøgerne derimod har fremlagt en skrivelse vedrørende Blackspur's økonomiske resultater for perioderne 1988-1989 og 1989-1990, som er udarbejdet af et revisionsfirma for den anden sagsøger, Kellar, som er direktør i Blackspur. Idet det erkendes, at dette dokument kan anses for pålideligt at beskrive Blackspur's økonomiske situation i de pågældende perioder, således som de fremgår af et behørigt og forskriftsmæssigt udarbejdet regnskab, må det undersøges, om sagsøgernes anbringender vedrørende årsagen til det tab, som Blackspur hævdes at have lidt, underbygges tilstrækkeligt af dette dokuments indhold.

45 Hvad for det første angår det anførte om, at salget af pensler indført fra Kina skulle have repræsenteret halvdelen af Blackspur's omsætning, skal Retten fastslå, at det fremgår af bilag 22 til replikken, som består i en sammenfatning af Blackspur's regnskabsposter vedrørende selskabets indførsler fra Kina, at dels havde Blackspur mellem sin stiftelsesdato i juli 1988 og august 1990, datoen for indledningen af den procedure, der førte til dets likvidation, kun indført et enkelt parti pensler fra Kina, nemlig i juli 1988, til en samlet værdi af 40 948,38 UKL, for hvilket den midlertidige antidumpingtold, der skulle betales, androg 18 116,83 UKL. Dels havde

Blackspur, som det fremgår af den nævnte skrivelse fra revisionsfirmaet, i perioden fra den 1. juli 1988 til den 31. august 1989 haft en omsætning på 1 435 384 UKL.

46 Det fremgår således af dokumenterne i sagen, at Blackspur ikke har indført pensler fra Kina, før den omtvistede antidumpingtold blev indført, og at det af sagsøgeren anførte om, at indførslerne af pensler fra Kina i perioden, før antidumpingtolden blev indført, udgjorde halvdelen af dennes omsætning, ikke støttes af noget som helst bevis. Herefter kan det ikke antages, at det er det hævdede tab af afsætningsmuligheder — som repræsenteres af salget af pensler med oprindelse i Kina — som har været hovedårsagen til de dårlige økonomiske resultater, der har ført til Blackspur's likvidation.

47 Selv hvis det imidlertid antages, at det af sagsøgeren herom anførte kunne lægges til grund med henblik på fortsættelsen af Rettens ræsonnement, skal Retten dog fastslå, således som det fremgår af ovennævnte skrivelse fra revisionsfirmaet, at 40,44% af den omsætning, som Blackspur havde i perioden fra den 1. juli 1988 til den 31. august 1989 (1 435 389 UKL), hidrørte fra salg af pensler til en samlet værdi af 580 503 UKL. Det bemærkes, at denne konstatering modsiger det af sagsøgerne anførte om, at Blackspur, fordi antidumpingtolden blev indført, ikke har kunnet finde andre alternative forsyningskilder og derfor blev tvunget til at trække sig ud af markedet for salg af billige pensler. Det fremgår ligeledes af den nævnte skrivelse, at skønt den procentvise størrelse af salget af pensler i den følgende periode (1.9.1989-31.7.1990) faldt fra 40,44% til 3,01%, steg Blackspur's omsætning til gengæld betydeligt med 30% og nåede 1 864 016 UKL.

48 Det følger af det foregående, at det hævdede tab af afsætningsmuligheder, som repræsenteres af salget af pensler med oprindelse i Kina, selv hvis det har kunnet bevirke et fald i omsætningen af denne vare i regnskabsåret 1989/1990, faktisk på

ingen måde har forhindret Blackspur i at udøve sin handelsmæssige virksomhed og endog forøge sin omsætning betydeligt i regnskabsåret 1989/1990, en periode, som lå umiddelbart forud for indledningen af den procedure, som førte til selskabets likvidation. Retten fastslår, at den nævnte skrivelse fra revisionsfirmaet ikke indeholder nogen henvisning, oplysning eller forklaring af en sådan art, at den kan give Retten grundlag for at afgøre, i hvilket omfang Blackspur's økonomiske resultater i perioden 1988-1989, som selskabet har hævdet, har været påvirket af tabet af markedet for billige pensler, eller grundene til, at Blackspur's omsætning i 1988/1989 og 1989/1990 ikke har været tilstrækkelig til at give selskabet mulighed for at gennemføre den økonomiske plan, som var godkendt af dets bankforbindelse, og således undgå, at denne krævede, at der blev udpeget tilsyn. Derfor, og da sagsøgerne ikke har ført noget andet bevis, hvoraf det fremgår, hvad der er årsagerne til de dårlige økonomiske resultater, som Blackspur hævdes at have haft, samt de præcise grunde til, at der i august 1990 på selskabets bankforbindelses begæring blev indledt en procedure, der førte til Blackspur's likvidation, kan det ikke antages, at selskabets likvidation skyldtes dårlige økonomiske resultater, som blev forårsaget af, at dets salg af pensler med oprindelse i Kina ophørte, hvilket berøvede det en fortjeneste, som sagsøgerne har anslået til 586 000 UKL, efter at der blev indført en antidumpingtold på disse pensler, og endnu mindre at likvidationen skyldtes de sagsøgte institutioners angiveligt fejlagtige adfærd i forbindelse med indførelsen af denne told.

49 Endelig kan det ikke i alvor hævdes, at der kan være en direkte årsagsforbindelse mellem toldskylden på 18 116,83 UKL som følge af den antidumpingtold, der blev pålagt det parti pensler, som Blackspur indførte i juli 1988 fra Kina, og selskabets likvidation, da sagsøgerne ikke under retsforhandlingerne for Retten har givet nogen plausibel forklaring på, at denne toldskyld på et ringe beløb har kunnet føre til, at et selskab, som var blevet stiftet ved kapitalindskud, som udgjorde ca. 0,75 mio. UKL, blev likvideret (jf. ovenfor, præmis 4).

50 Retten finder derfor, at der ikke består nogen årsagsforbindelse mellem likvidationen af Blackspur — samt det tab, som har kunnet følge heraf — og indførelsen af en antidumpingtold på pensler hidrørende fra Kina og de forskellige ulovligheder,

som ifølge sagsøgerne skal være begået af de sagsøgte institutioner under den pågældende antidumpingprocedure. Når det således er åbenbart, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at der foreligger en årsagsforbindelse mellem det hævdede tab og institutionernes angiveligt retsstridige adfærd, kan der ikke gives Blackspur medhold i erstatningssøgsmålet, og det er ikke nødvendigt at tage stilling til, om det kan antages til realitetsbehandling, og til spørgsmålet, om de øvrige betingelser for, at Fællesskabet kan ifalde ansvar uden for kontraktforhold, er opfyldt i dette tilfælde.

51 Dernæst må der tages stilling til påstanden om erstatning for det tab, som de øvrige sagsøgere hævder at have lidt i deres egenskab af direktører for Blackspur på grund af tabet af deres kapitalindskud i selskabet som følge af dettes likvidation, i deres egenskab af dettes kautionister, fordi de efter Blackspur's likvidation har skullet opfylde de personlige kautionsforpligtelser, som de har påtaget sig over for deres selskab for dettes udækkede gæld, samt i deres egenskab af selskabsdeltagere i Blackspur på grund af værditabet i deres kapitalandele i et selskab, som kunne have været velstående.

52 Retten finder herved, at for så vidt det, som netop fastslået, ikke er godtgjort, at Blackspur's likvidation står i direkte årsagsforbindelse med de sagsøgte institutioners angiveligt retsstridige adfærd, kan der heller ikke være en direkte årsagsforbindelse mellem det tab, som de nævnte sagsøgere gør gældende, og den retsstridige adfærd, som institutionerne hævdes at have udvist. Det skal tilføjes, at som det i øvrigt fremgår af Domstolens praksis, er tab som følge af en betalingsstandsning en indirekte og fjern skade, hvorfor Fællesskabet ikke er forpligtet til at genoprette enhver følge heraf (ovennævnte dom i sagen Dumortier Frères m.fl. mod Rådet, præmis 21).

53 Da det ikke er tilstrækkeligt godtgjort, at der er en direkte årsagsforbindelse mellem den adfærd, som de sagsøgte institutioner ifølge sagsøgerne har udvist, og det påberåbte tab, kan der heller ikke gives den anden, den tredje og den fjerde sagsøger medhold i det erstatningssøgsmål, som de har anlagt i deres egenskab af

Blackspur's direktører, selskabsdeltagere og kautionister, således at det heller ikke er nødvendigt (jf. ovenfor, præmis 50) at undersøge, om deres søgsmål kan antages til realitetsbehandling, og om de øvrige betingelser for at Fællesskabet kan ifalde ansvar uden for kontraktforhold — nemlig at den adfærd, som fællesskabsinstitutionerne skal have udvist, er retsstridig, og at der faktisk foreligger det påberåbte tab — er opfyldt i denne sag.

54 Det følger af det foregående, at de sagsøgte bør frifindes i det hele.

Sagens omkostninger

55 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgerne har tabt sagen og bør derfor dømmes til at betale deres egne omkostninger samt de omkostninger, der er afholdt af Rådet og Kommissionen, som har nedlagt påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Første Udvidede Afdeling)

1) Rådet og Kommissionen frifindes.

2) Sagsøgerne betaler sagens omkostninger in solidum.

Cruz Vilaça Barrington Kirschner

Kalogeropoulos Tiili

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. september 1995.

H. Jung J.L. Cruz Vilaça

Justitssekretær Præsident